

Брюксел, 13 септември 2023 г.
(OR. en)

12714/23

Междуинституционални
досиета:
2022/0392(COD)
2022/0391(COD)

PI 133
COMPET 840
MI 718
IND 450
IA 213
CODEC 1543

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета на постоянните представители (I част)
До:	Съвета
№ предх. док.:	12183/23 + ADD 1 + ADD 2
№ док. Ком.:	15400/22 + ADD 1-5, 15390/22 + ADD 1-5
Относно:	Преразглеждане на законодателството на ЕС относно закрилата на промишления дизайн: а) Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно правната закрила на промишлените дизайни (преработен текст) б) Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета относно промишления дизайн на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2246/2002 на Комисията - Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 10 ноември 2020 г. Съветът прие заключенията относно *политиката в областта на интелектуалната собственост и преразглеждането на системата за промишлените дизайни в Съюза*, в които Комисията се призовава да представи предложения, с които „да модернизира системите на ЕС за закрила на промишлените дизайни и да направи тази защита по-привлекателна за отделните автори на дизайни и предприятия, особено за МСП“¹. Този призив беше подсилен от Европейския парламент в неговата резолюция от 11 ноември 2021 г.²

¹ Док. 12750/20, стр. 8

² 2021/2007(INI)

2. Правата върху промишления дизайн защитават външния вид на продукта. Визуалната привлекателност, създадена от промишления дизайн, е един от ключовите фактори, влияещи върху избора на потребителя да предпочете един продукт пред друг. Поради това добре проектираните продукти създават важно конкурентно предимство за производителите. На отраслите с интензивно използване на промишлени дизайни се дължат почти 16% от БВП и 14% от всички работни места в Съюза.
3. На 28 ноември 2022 г. Комисията публикува законодателен пакет за модернизиране на 20-годишната система на ЕС за закрила на промишлените дизайни. Тази инициатива е един от ключовите елементи на Плана за действие на Комисията в областта на интелектуалната собственост от 2020 г.³
4. Законодателният пакет включва посочените по-горе предложения за директива относно правната закрила на промишлените дизайни (преработен текст на Директива 98/71/ЕО)⁴ и за регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета относно промишления дизайн на Общността⁵. Предложението за директива се основава на член 114, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), а предложението за регламент се основава на член 118, първа алинея от ДФЕС.
5. Предложеното преразглеждане има за цел да гарантира добре функциониращ вътрешен пазар за промишлени дизайни в полза на растежа в рамките на Съюза, като насърчава конкурентоспособността на предприятията и отчита в пълна степен интересите на потребителите. То има за цел да насърчи иновациите, като направи достиженията на правото на ЕС в областта на промишления дизайн пригодни за цифровия и екологичния преход, и е насочено към повишаване на достъпността и ефективността на системата за закрила на промишлените дизайни, по-специално за малките и средните предприятия (МСП) и отделните автори на промишлени дизайни.
6. С оглед на това с пакета се рационализират и модернизират процедурите за регистрация и се изясняват предметът, определенията и обхватът на правата и ограниченията, по-специално с цел допълнително да се уточни обхватът на закрилата в цифровата среда, като например цифрови графични потребителски интерфейси или икони, и да се премахнат съмненията по отношение на правата върху промишлен дизайн в контекста на триизмерния печат.

³ Док. 13354/20.

⁴ Док. 15400/22.

⁵ Док. 15390/22.

7. В съответствие с успешната реформа в областта на марките от 2017 г. при преразглеждането се предвижда също така нова и допълнителна материалноправна и процедурна хармонизация в областта на закрилата на промишлените дизайни на национално равнище.
8. В контекста на тази допълнителна хармонизация с преразглеждането се цели по-специално да се завърши изграждането на вътрешния пазар за резервни части за поправка чрез въвеждане на „клауза за поправка“ в Директивата относно промишлените дизайни. С цел съгласуваност клаузата за поправка, която вече се съдържа в Регламента относно промишления дизайн от 2002 г., се привежда в съответствие с новата клауза за поправка в преразгледаната Директива относно промишлените дизайни.
9. Европейският икономически и социален комитет прие становище по предложенията на 22 март 2023 г.⁶
10. В Европейския парламент напредва работата в комисията по правни въпроси (JURI). Очаква се Парламентът да приеме своя доклад в началото на ноември 2023 г.

II. РАБОТА В ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА СЪВЕТА

11. Разглеждането на пакета в работна група „Интелектуална собственост“ започна на 19 декември 2022 г. по време на чешкото председателство и също получи приоритет от шведското и испанското председателство с цел постигане на общ подход на заседанието на Съвета (Конкурентоспособност) на 25 септември 2023 г.
12. Работната група разгледа предложенията на 10 заседания, по време на които обсъди три компромисни текста на председателството по проекта за регламент и четири компромисни текста на председателството по проекта за директива. Съвместната оценка на въздействието, придружаваша предложенията, беше разгледана на две заседания на работната група — на 19 декември 2022 г. и на 10—11 януари 2023 г. Като цяло делегациите приветстваха двете предложения и техните цели, както и методите и критериите и предпочитаните варианти на политиката, изложени в оценката на въздействието.

⁶ Док. 7835/23.

13. На заседанието си от 6 септември 2023 г. Комитетът на постоянните представители (Корепер) одобри компромисните текстове по проекта за директива и проекта за регламент⁷ и постигна съгласие да ги предаде на Съвета (Конкуренетоспособност) на 25 септември 2023 г. за одобряване на общ подход по тези компромисни текстове.
14. Компромисните текстове, изложени в ADD 1 и ADD 2 към настоящата бележка, отразяват усилията на председателството и на държавите членки за постигане на подходящ баланс между различните позиции на делегациите, като същевременно се запазват посочените по-горе цели на предложенията на Комисията.

III. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА КОМПРОМИСНИЯ ПАКЕТ

i) Определения за „промишлен дизайн“ и „продукт“

15. Предложеното осъвременяване на определенията за „промишлен дизайн“ и „продукт“ (в член 2 от директивата и член 3 от регламента), което има за цел определенията и обхватът на директивата и регламента да бъдат адаптирани за цифровия преход, беше широко приветствано. Въпреки това, за да станат определенията още по-пригодни за бъдещето, в компромисните текстове на председателството бяха въведени няколко адаптации на терминологията (напр. думата „цифрова“ беше заменена с думата „нефизическа“).

ii) Клауза за поправка

16. Обсъжданията относно хармонизирането на закрилата на промишлените дизайни за резервни части продължават от повече от 20 години, без да се постигне споразумение, което означава, че законодателната среда по този въпрос остава фрагментирана.

⁷ Док. 12183/23 ADD 1 и ADD 2

17. Клаузата за поправка, предложена от Комисията за въвеждане в член 19 от Директивата относно промишлените дизайни, би позволила на производителите да произвеждат защитени с промишлен дизайн части на съставни продукти, които са необходими за поправката на такива продукти. Предложената клауза за поправка е ограничена до зависещи от формата „задължително съответстващи“ части на съставни продукти; тя ще се прилага за всички бъдещи промишлени дизайни и ще предвижда преходен 10-годишен период, за да се гарантира защитата на съществуващите права върху промишлен дизайн.
18. Комисията счете, че този подход на „общия деноминатор“ , основан на много години всеобхватни консултации и подготвителна работа, представлява баланс между целите за либерализация на пазара и отчитане на интересите на потребителите и предприятията. За да се постигне съответствие между директивата и регламента, обхватът на клаузата за поправка в член 20а от регламента ще бъде изяснен и изцяло приведен в съответствие с новата клауза за поправка в директивата.
19. След задълбочени обсъждания в работната група в компромисния текст на председателството бе възприето първоначалното предложение на Комисията, като много делегации считат, че с това решение се постига подходящият компромис между изразените различни становища, както по отношение на обхвата на либерализацията, така и по отношение на продължителността на преходния период. Обсъжданията доказаха, че този компромис представлява много деликатен и крехък баланс между засегнатите интереси; всяка промяна, в една или друга посока, би пресякла червена линия на една или друга група делегации със сходни възгледи, което е възможно да се отрази върху постигането на квалифицирано мнозинство.

iii) Основания за отхвърляне на заявки за регистрация

20. Делегациите приветстваха предложението за проверката на заявки за промишлен дизайн в целия ЕС да се прилагат едни и същи ограничени основания за отхвърляне на заявка за регистрация. При все това тези основания бяха леко адаптирани, за да се отговори на исканията на делегациите всяко недобросъвестно използване на елементи, обхванати от член 6, трето от Парижката конвенция, или на други знаци или емблеми от национален интерес, или на елементи, принадлежащи към културното наследство от национален интерес, също да може да бъде взето предвид в този контекст (член 13 от директивата, членове 25 и 47 от регламента).

iv) Административни производства за обявяване на недействителност

21. В предложението на Комисията се предлага да се въведат задължителни административни производства за обявяване на недействителност и в областта на промишлените дизайни, подобно на въведените с Директива (ЕС) 2015/2436 за марките. Делегациите подчертаха обаче, че задължението за установяване на такива задължителни производства за промишлените дизайни би било непропорционално и необосновано предвид настоящите нужди. Те обърнаха внимание на малкия брой производства за обявяване на недействителност, особено с оглед на ограничения срок на валидност на промишлените дизайни, както и на факта, че повечето случаи на недействителност биха се отнасяли до въпроси, свързани с авторското право или нелоялната конкуренция, които при всички случаи ще трябва да бъдат разглеждани от съдилищата.
22. С цел да се осигури необходимата гъвкавост, която да позволи на държавите членки да организират националните производства по най-ефективния начин и да не се създава ненужна административна тежест, в компромисния текст на председателството по член 31 от директивата се предлага административните производства за обявяване на недействителност да бъдат въведени като незадължителна разпоредба (т.е. като клауза за „възможност“).

v) Такси

23. В предложението на Комисията се предлага рационализиране на таксите, приложими съгласно Регламента относно промишления дизайн (приложение I), и в този контекст се предлага да се намали размерът на някои такси и да се премахне изискването за „един клас“ за множествените заявки, за да се даде възможност на повече заявители да се възползват от отстъпки за количества.
24. По време на обсъжданията относно структурата на таксите за делегациите беше от голямо значение да продължи да се гарантира жизнеспособно съвместно съществуване на националните системи за закрила на промишлените дизайни и системата на ЕС и да се избягва неуместната конкуренция между таксите за закрила на промишлените дизайни на равнището на Съюза и закрилата на национално равнище.
25. В този контекст делегациите подчертаха, че регистрацията на национален промишлен дизайн, който има само национален обхват, следва да продължи да бъде значително по-евтина от регистрацията на промишлен дизайн на ЕС и че таксите на равнище ЕС не следва да бъдат сравними с таксите на национално равнище. Определянето на таксите за дизайн на ЕС на равнище, равностойно на таксите за национален дизайн, не би отразило адекватно по-голямата относителна стойност на промишления дизайн на ЕС и би изложило на риск подходящия баланс между националните системи за закрила на промишлените дизайни и системата на ЕС.
26. Освен това за делегациите беше от голямо значение да се гарантира финансовата устойчивост на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), не на последно място с оглед на възлагането на нови задачи на EUIPO. Освен това, с оглед на неотдавнашните високи равнища на инфлация, за да се гарантира подготвеност за бъдещето, делегациите подчертаха категорично, че следва да се проявява особена предпазливост при преразглеждането на размера на таксите и че размерът на тези такси не следва да се намалява на този етап.
27. В компромисния текст на председателството относно размера на таксите, изложен в приложение I към проекта за регламент, са взети предвид всички тези съображения, за да бъде отговорено на тях по балансиран начин.

vi) Транспониране на директивата

28. Що се отнася до предложения срок от 24 месеца за транспониране на новите разпоредби на директивата в националното право, делегациите като цяло подчертаха необходимостта от по-дълъг срок. В компромисния текст срокът за транспониране в член 36 от директивата е удължен на 36 месеца.

vii) Други въпроси

29. Други въпроси от по-техническо естество бяха свързани със следните аспекти:

- Изискването за изображението на промишления дизайн в заявката и връзката му с датата на подаване на заявката (членове 26 и 28 от директивата, член 36 от регламента);
- Отлагането на публикация (член 30 от директивата);
- Принципа на кумулиране на закрилата на промишления дизайн и на авторското право (член 23 от директивата, член 96 от регламента).

Съответните компромиси по тези разпоредби могат да бъдат намерени в компромисните текстове, изложени в ADD 1 и ADD 2.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

30. Във връзка с посоченото по-горе Съветът (Конкурентоспособност) се приканва на заседанието си на 25 септември 2023 г. да постигне съгласие по общ подход по текстовете, изложени в ADD 1 и ADD 2 към настоящата бележка, и да възложи на председателството да започне преговори с Европейския парламент с оглед на постигането на споразумение на първо четене.
